

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **H. S.N. N.**
bytem K. 2, B.
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28.8.2017, č.j. MV-85003-4/SO-2017,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 28.8.2017, č.j. MV-85003-4/SO-201722.7.2017, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16 704 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Petra Václavka, advokáta, sídlem Opletalova 25, Praha.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 28.8.2017, č.j. MV-85003-4/SO-2017, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 11.5.2017, č.j. OAM-12452-24/TP-2016, jímž byla podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyl předložen doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí odporuje požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí uvedeným v § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Správní orgány obou stupňů porušily základní zásady uvedené v § 2, 3 a 4 správního řádu.
3. Žalobce prvostupňovému orgánu doložil výpisy z bankovního účtu, z nichž plyne, že disponuje dostatečnými finančními prostředky k pobytu na území České republiky. Smyslem prokazování dostatečného finančního zajištění cizince pro účely pobytového oprávnění je zájem státu na tom, aby se cizinec nestal zátěží pro sociální systém České republiky. Žalobce je studentem a pravidelně jej podporuje jeho otec, což žalobce doložil v odvolacím řízení. K možnosti doložení příslušných dokladů i v rámci odvolacího řízení žalobce odkazuje na rozhodnutí žalované ze dne 2.11.2015, č.j. MV-130924-4/SO-2015, a ze dne 16.4.2015, č.j. MV-97861-4/SO/sen-2014, v nichž podle žalobce žalovaná vyslovila zcela opačný právní názor, než o jaký opírá rozhodnutí v případě žalobce. Žalovaná se odklonila od své rozhodovací praxe a s uvedenými rozhodnutími se nedostatečně vypořádala. Žalobce poukazuje na povinnost správních orgánů učinit vše pro spravedlivé řešení věci a nutnost zohlednit smysl a účel prokazování příjmu cizince, a to především za situace, kdy cizinec jasně prokáže, že požadovaný příjem má.
4. Žalobce dále namítá, že prvostupňový orgán se nezabýval otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a žalovaná jeho postup akceptovala. Správní rozhodnutí obou stupňů odporují § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalobce k tomu upozorňuje na svůj uprchlický status.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, včetně jednání, které ve věci proběhlo.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalované

6. Žalovaná nesouhlasí se žalobou a věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
7. Taktéž žalovaná setrvala na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem, včetně jednání zdejšího soudu. Žalovaná navrhla, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

8. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“, ve spojení s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
9. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalované (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Napadeným rozhodnutím žalovaná potvrdila prvostupňové rozhodnutí, jímž byla podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců zamítnuta žádost ze dne 9.8.2016 o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců s tím, že žalobce nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území.
11. Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců.
12. Ze správního spisu vyplynulo, že prvostupňový orgán písemností ze dne 19.8.2016, č.j. OAM-12452-5/TP-2016, vyzval žalobce k odstranění vad žádosti, mimo jiné k doložení dokladu o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území dle § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, aby byla patrná a prokazatelná výše příjmu žalobce a s ním společně posuzovaných osob a jeho stálost a pravidelnost; žalobce prvostupňovému orgánu v návaznosti na výzvu doložil výpis ze systému internetového bankovníctví provozovaného bankou ČSOB za období od září 2015 do srpna 2016.
13. Prvostupňový orgán následně žalobci doručil výzvu ze dne 13.1.2017, č.j. OAM-12452-14/TP-2016, v níž uvedl, že společně posuzovanou osobou se žalobcem je žalobcův otec, který pobývá na území na základě povolení k trvalému pobytu; upozornil, že žalobce k žádosti jako doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu doložil pouze neverifikovaný výpis z internetového bankovníctví. Podle prvostupňového orgánu žalobcem doložený výpis nelze akceptovat jako doklad ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť výpisy z bankovního účtu prvostupňový orgán akceptuje pouze v případech, kdy objektivně nelze prokázat příjem jiným věrohodným způsobem; bankovní výpisy musí být verifikovány z příslušné bankovní instituce, kde je veden bankovní účet, a nadto z nich musí být jednoznačně zřejmý průměrný měsíční příjem a konečný disponibilní zůstatek na účtu. Z doložených dokladů musí být prokazatelná zákonná minimální výše příjmů, jeho stálost a pravidelnost, a současně tyto doklady musí být vydány příslušnými oprávněnými fyzickými nebo právnickými osobami; žalobce dále může požadované doložit i dalšími aktuálními doklady o zajištění příjmů žalobcova otce na území, pokud takových dosahuje. Vzhledem k tomu, že žalobce v žádosti prokazuje, že je zletilým nezaopatřeným dítětem, měly by být prokázány objektivní příčiny, proč žalobce takové doklady nemůže předložit. Usnesením ze dne 13.1.2017, č.j. OAM-12452-15/TP-2016, určil žalobci prvostupňový orgán lhůtu k odstranění vad a řízení přerušil.
14. Žalobce následně doložil výpis ze systému elektronického bankovníctví za období leden až prosinec 2016. Prvostupňový orgán poté písemností ze dne 27.3.2017, č.j. OAM-12452-19/TP-2016, vyrozuměl žalobce o pokračování v řízení. Prvostupňový orgán ve svém

rozhodnutí k doloženému výpisu z internetového bankovníctví konstatoval, že se jedná o formálně identický neverifikovaný výpis z účtu pořízený ze systému elektronického bankovníctví, jako již dříve doložený výpis, přičemž žádné další doklady o zajištění příjmů žalobce nebo společně s ním posuzované osoby (ani doklady o skutečných nákladech na bydlení žalobce a společně s ním posuzované osoby) žalobce nedoložil.

15. Podle prvostupňového orgánu bylo v daném případě náklady na ubytování žalobce a osoby společně posuzované nutné určit dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. S ohledem na počet společně posuzovaných osob tyto náklady činí 11 004 Kč; za celkovou určující částku, kterou byl žalobce povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem, je podle prvostupňového orgánu třeba považovat součet částky 11 004 Kč a částky 5 590 Kč.
16. Podle § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném v době rozhodování správních orgánů, za doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území se považuje doklad prokazující, že příjem cizince je pravidelný a úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území [§ 42c odst. 3 písm. c)] nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob. Jde-li o cizince podle § 66, může být tento doklad nahrazen dokladem o příslibu poskytnutí prostředků k zajištění trvalého pobytu na území z prostředků veřejných rozpočtů. Za příjem podle věty první se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije. Příjem cizince lze prokázat zejména potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného čistého měsíčního výdělku, jde-li o příjmy ze závislé činnosti, nebo daňovým přiznáním z příjmů fyzických osob, jde-li o příjmy ze samostatné činnosti. Pokud nelze prokázat příjem jiným věrohodným způsobem, lze jako doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu předložit výpisy z účtu vedeného v bance za posledních 6 měsíců, ze kterých vyplývá, že cizinec takovými příjmy disponuje, nebo platební výměr daně z příjmu.
17. Jestliže žalobce namítá, že je zcela zřejmé, že žalobce coby student disponuje dostatečnými finančními prostředky pro svůj pobyt na území České republiky, neboť ho pravidelně podporuje jeho otec, a odkazuje na doložené výpisy z bankovního účtu, tak z nich sice vyplývají určité pohyby finančních prostředků na účtu, nikoli však pravidelný a stálý příjem. Předložené výpisy obsahují vždy v rámci každého období údaje o kreditním obratu a debetním obratu a počátečním a konečném zůstatku; z toho však nelze pravidelný a stálý měsíční příjem žalobce vysledovat. Jak nadto upozornil již prvostupňový orgán, zůstatky na účtu za období červen, červenec a srpen 2016 nedosahují ani částky zákonem požadovaného minimálního příjmu 16 594 Kč; žalobce přitom v žalobě uvedenou celkovou minimální výši příjmu, kterou byl podle prvostupňového orgánu povinen doložit, nezpochybňuje, a nezpochybňuje ani závěr správních orgánů, že osobou společně posuzovanou je jeho otec. Z dokladů předložených v řízení v prvním stupni tedy výše stálého příjmu žalobce a společně s ním posuzované osoby neplyne, stejně tak nelze z předložených dokladů seznat pravidelnost takového příjmu.

18. Pokud žalobce uvádí, že správní orgány nezohlednily specifické okolnosti případu, tak zdejší soud žalobci za pravdu nedává; žalobce jednak neuvádí, v čem by měly specifické okolnosti daného případu spočívat a v čem shledává jejich netypičnost a komplikovanost; smysl a účel prokazování příjmu cizince vyplývá z již citovaného § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jenž vyžaduje doložení pravidelnosti příjmů cizince v aktuálním období tak, aby bylo vyloučeno riziko, že cizinec bude potencionálně představovat zátěž pro sociální systém. Ostatně z čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25.11.2003, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, na něž odkazovala také žalovaná v napadeném rozhodnutí, plyne, že členské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta mohou přihlédnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu. Zdejší soud v tomto ohledu koriguje požadavek správních orgánů na předložení výpisu z bankovního účtu, jenž by musel být verifikován příslušnou bankovní institucí; takový požadavek ze zákona o pobytu cizinců neplyne. „*Akceptují-li prosté kopie listin sloužících jako důkazní prostředky civilní i správní soudy, nevidí Nejvyšší správní soud (při absenci výslovné právní úpravy v zákoně) žádný důvod, proč by toto pravidlo nemělo platit rovněž pro řízení před správními orgány... Správní orgán je při předložení zákonem požadovaného důkazního prostředku povinen hodnotit jej jako každý jiný důkaz předložený ve správním řízení, tedy v prvé řadě z hlediska jeho pravosti a správnosti. Co do správnosti (pravdivosti) obsahu listiny nemůže být činěn rozdíl mezi originálem a kopií listiny a správní orgán je hodnotí zcela identickým postupem. Rozdíl oproti originálu spočívá zejména v posouzení pravosti kopie, tedy v uvěření tomu, zda listinu skutečně vydal ten, o němž je to v listině tvrzeno. Jinak řečeno, předloží-li žadatel zákonem požadovaný listinný důkaz, musí správní orgán dostatečně jasným a srozumitelným způsobem zdůvodnit, proč takový důkaz nepovažuje za průkazný*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.11.2018, č.j. 7 Azs 399/2018-34).
19. Pokud žalobce v žalobě odkazuje na výpis z účtu za období měsíce února až května 2017 a prosince 2016, z nichž má podle žalobce plynout, že mu jeho otec posílá každý měsíc částku v průměru přesahující 27 000 Kč, tak ze správního spisu vyplývá, že tento výpis žalobce doložil až společně s doplněním odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí; žalobce v této souvislosti ani v žalobě ani u jednání k dotazu soudu neuvedl, co mu bránilo v přeložení těchto dokladů již v řízení v prvním stupni, kupř. v návaznosti na výzvu prvostupňového orgánu.
20. Podle § 82 odst. 4 správního řádu se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.
21. Jak uvedl Nejvyšší správní soud kupříkladu v rozsudku ze dne 19.1.2017, č.j. 10 Azs 206/2016-48, „*Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že zásada koncentrace řízení není neomezená. V určitých typech řízení je prolomena zásadami uvedenými zejména v § 2 a § 3 správního řádu.*“

Typicky se jedná o řízení o přestupcích a správních deliktech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 96/2008-115, č. 1856/2009 Sb. NSS, a ze dne 27. 11. 2012, čj. 1 As 136/2012-23, č. 2786/2013 Sb. NSS, bod 14). Koncentrační zásada se neuplatní obecně též v řízeních, v nichž má být z moci úřední uložena povinnost (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, čj. 5 As 7/2011-48, č. 2412/2011 Sb. NSS). Výjimka z uplatnění zásady koncentrace řízení se ovšem v nynějším případě nemůže uplatnit. Řízení se vede o žádosti stěžovatelky, tedy nebylo zahajováno z moci úřední. Nebylo rozhodováno o uložení povinnosti ani o otázce správního trestání. Krajský soud správně poukázal na rozhodnutí NSS, ze kterého vyplývá, že v řízeních o žádosti je zásada koncentrace řízení zcela namístě (rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, čj. 2 As 17/2009-60, dále srov. např. rozsudky NSS cit. v předchozím bodě). K uplatňování této zásady běžně dochází též v pobytových věcech cizinců a nepřipouštějí se zde žádné odchylky (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 11. 2015, čj. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, čj. 10 Azs 95/2015-36, bod 12, nebo ze dne 29. 8. 2016, čj. 7 Azs 99/2016-36, bod 25). NSS uzavírá, že zásada koncentrace řízení se vztahuje také na nyní projednávanou věc. NSS se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu, že v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu stěžovatelka neuvedla žádné relevantní důvody, které by objasnily, proč nemohla doklady předložit již v řízení I. stupně ...“. Je tedy na žadateli, aby shromáždil a předložil správnímu orgánu prvního stupně potřebné podklady pro rozhodnutí. Pokud tak bez omluvitelných důvodů neučiní, jde jeho postup pouze k jeho tíži.

22. V posuzovaném případě tedy žalovaná postupovala v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu a v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu, když k těmto dodatečně doloženým listinám nepřihlédla. Žalobce byl v průběhu správního řízení vyrozuměn o tom, jaké vady jeho žádost vykazuje a jakým způsobem má podklady k žádosti doplnit. Prvostupňový orgán žalobce také poučil, jaké následky neodstranění vad bude mít. V kontextu uvedených skutečností tak nelze souhlasit ani s námitkou, že prvostupňový orgán nedostatečně zjistil skutkový stav věci, o kterém by nebyly důvodné pochybnosti, jak plyne z § 3 správního řádu. Žalovaná poté podle zdejšího soudu správně uzavřela, že na dokumenty předložené v rámci odvolání nelze nahlížet jako na nové skutečnosti dle § 82 odst. 4 správního řádu, neboť je žalobce mohl předložit ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí.
23. Pokud žalobce uvádí, že doložil příjmové pokladní doklady o úhradě platby za ubytování na vysokoškolské koleji, kde pobývá, tak, jak již bylo uvedeno výše, žalobce nezpochybňuje celkovou minimální výši příjmu, kterou byl podle prvostupňového orgánu povinen doložit; nadto, jak vyplývá ze správního spisu, i tyto dokumenty žalobce doložil až v rámci odvolacího řízení, proto i tu žalovaná nepochybila, pokud se jimi nezabývala.
24. Pokud žalobce v žalobě odkazuje na rozhodnutí žalované ze dne 2.11.2015, č.j. MV-130924-4/SO-2015, a ze dne 16.4.2015, č.j. MV-97861-4/SO/sen-2014, s tím, že žalovaná se v otázce možnosti doložení požadovaných dokumentů až v odvolacím řízení odchýlila od své rozhodovací praxe, tak žalovaná k totožné odvolací námitce uvedla, že každý případ podléhá individuálnímu posouzení, přičemž v daném případě se jednalo o skutkově odlišné případy.
25. Z dokazování vyplynulo, že žalovaná skutečně v žalobcem zmiňovaných případech zaujala poněkud jiný výklad § 82 odst. 4 správního řádu, než v nyní posuzované věci. Přes tuto okolnost nelze dovozovat, že by napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu se zákonem a že by v něm vyslovený závěr byl nesprávný. Ani existence dvou rozhodnutí s odlišným právním názorem, který je nadto v rozporu s výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, ještě neprokazuje, že by existovala jednotná, ustálená a

dlouhodobá správní praxe žalované spočívající v akceptování doložení podkladů žádosti až v odvolacím řízení.

26. Pokud jde o námitku nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí žalované a prvostupňového orgánu do soukromého a rodinného života, konkretizovanou u jednání zdejšího soudu, tak judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla k závěru, že i v případech rozhodnutí ve smyslu zákona o pobytu cizinců, kdy zákon nestanoví povinnost zkoumat přiměřenost dopadů takového rozhodnutí, je správní orgán povinen tuto otázku posoudit. V rozsudku ze dne 14.3.2018, č.j. 6 Azs 422/2017 - 29, Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy*“ (dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2018, č.j. 5 Azs 46/2016-53). Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že otázka charakteru pobytového oprávnění, tedy zda se jedná o pobyt přechodný či trvalý, nemá na přímou aplikovatelnost čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. na povinnost zabývat se přiměřeností rozhodnutí, žádný vliv.
27. Uvedené platí i v případech zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu, kde zákon o pobytu cizinců nestanoví povinnost zkoumat přiměřenost dopadů takového rozhodnutí; i tu je správní orgán povinen se k námitce účastníka řízení touto otázkou zabývat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.5.2019, č.j. 9 Azs 24/2019-27).
28. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
29. Otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce se zabýval prvostupňový orgán. Uvedl, že podle cizineckého informačního systému podal žalobce dne 20.6.2016 žádost o dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu, o které nebylo v době rozhodování prvostupňového orgánu pravomocně rozhodnuto, dne 9.8.2016 podal žalobce žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, o které nebylo v době rozhodování prvostupňového orgánu pravomocně rozhodnuto, a konečně dne 9.8.2016 žalobce podal také žádost o dlouhodobý pobyt za účelem studia, o které nebylo v době rozhodování prvostupňového orgánu pravomocně rozhodnuto; podle prvostupňového orgánu žalobce pobývá na území České republiky na základě pobytové fikce, přičemž svůj pobyt může realizovat překlenovacími šitky. Prvostupňový orgán dále upozornil, že žalobci není zakázán další pobyt na území a prvostupňovým rozhodnutím není zasazeno do dosavadní integrace žalobce na území ve smyslu omezení práva jeho pobytu na území; žalobce může splnit prokázání podmínek v žádostech o jiná pobytová

oprávnění na území. Podle prvostupňového orgánu nebude zasaženo ani do rodinných vazeb žalobce tím, že by byla omezena jeho práva na realizaci soukromého a rodinného života; žalobce je zletilý, samostatně pobývá a studuje na vysoké škole mimo místo posledního hlášeného bydliště žalobcova otce. Podle prvostupňového orgánu rozhodnutím není zasaženo ani do dosavadních společenských a kulturních vazeb žalobce navázaných v České republice ani do možnosti jeho dalšího studia.

30. Žalobce k těmto závěrům prvostupňového orgánu v odvolání namítal, že správní orgán posoudil přiměřenost rozhodnutí toliko povrchně a nezohlednil rodinné vazby účastníka řízení na území České republiky. Situace žalobce je podle něj o to závažnější, že nemá na území svého domovského státu žádné příbuzné, na území České republiky má otce a rozsáhlý okruh přátel ze studií. Podle žalobce vyšel správní orgán v tomto ohledu z naprosto nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
31. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze v obecné rovině uvedla, že správní orgán postupoval v souladu se zákonem, tedy vůbec žalobcem tvrzený zásah do jeho rodinného a soukromého života ve smyslu odvolací argumentace (ohledně okolností jeho dosavadního rodinného a soukromého života na území České republiky) neposoudila; není přitom úlohou zdejšího soudu situaci žalobce rozkrývat a posuzovat z hlediska intenzity možného zásahu do jeho rodinných vazeb a soukromého života. I v této souvislosti však platí, že v řízení o žádosti leží primární povinnost tvrzení a důkazní na žadateli, nikoli na správním orgánu, tedy žalobcem má povinnost tvrdit a doložit konkrétní skutečnosti, které svědčí o možném zásahu do soukromého a rodinného života ve smyslu citovaného § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který lze vnímat jako demonstrativní výčet aspektů, u nichž by negativní dopady rozhodnutí mohly být kvalifikovány jako zásah do soukromého či rodinného života. Na správních orgánech pak je posoudit míru přiměřenosti tvrzeného a doloženého dopadu, jinými slovy posoudit, zda v každém individuálním případě lze po cizinci spravedlivě požadovat, aby snášel důsledky rozhodnutí správního orgánu s ohledem na dopad do výše uvedených (některých) aspektů rodinného a soukromého života. Proto bude na žalované, aby v součinnosti se žalobcem okolnosti jeho dosavadního rodinného a soukromého života na území České republiky na základě tvrzení a důkazů žalobcem navržených posoudila. Zároveň je však třeba zdůraznit, že obecně se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 6.8.2013, č.j. 8 As 68/2012-39, „*přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění) je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č.j. 7 As 112/2011-65; či nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11)*“.
32. V této souvislosti zdejší soud zdůrazňuje, že žalobce u jednání nepřipadně vytýkal prvostupňovému orgánu skutečnost, že v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce pobývá na území České republiky pouze na základě víza za účelem strpění pobytu na území. S argumentem žalobce, že s tímto statutem jsou spojena jiná práva než kupř. s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem studia, zdejší soud souhlasí. Nicméně bylo věci žalobce, jak si coby rodinný příslušník cizince, majícího na území České republiky trvalý pobyt, svůj pobyt zde (od roku 2015!) za účelem studia legalizoval; ostatně k tomu, proč tak doposud neučinil, žalobce nic bližšího neuvádí.

33. Zdejší soud tedy souhlasí se žalobcem v tom, že rozhodnutí žalované v části týkající se posouzení zásahu prvostupňového rozhodnutí do soukromého a rodinného života neobstojí pro nepřezkoumatelnost. Zdejší soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm je žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IV. Náklady řízení

34. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaná nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. To náleží procesně úspěšnému žalobci. Jemu vznikly důvodně a účelně vynaložené náklady na soudní poplatek za žalobu a za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku, společně s náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby po 3 100 Kč, jež spočívají v převzetí věci a přípravě zastoupení, podání žaloby a účasti u jednání soudu, společně se třemi režijními paušály po 300 Kč, cestovným, uplatněným ve výši 299 Kč, to vše společně s částkou odpovídající výši daně z přidané hodnoty, kterou je zástupce povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., celkem tedy 16 704 Kč. To vše podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif), a § 4 c) vyhlášky č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. K zaplacení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. října 2019

David Raus v.r.
předseda senátu

